

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Балык Бистәсе шәһәр жирлеге Советы

КАРАР № 5-1

Балык Бистәсе штп.

2019 елның 8 июле

Законнардагы һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балык Бистәсе шәһәр жирлеге җирле үзидарә органнарының үзидарәлек норматив хокукий актларындағы үзгәрешләр мониторингын үткәру турында Нигезләмәне раслау хакында

Законнардагы һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балык Бистәсе шәһәр жирлеге җирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән үзидарәлек норматив хокукий актларындағы үзгәрешләр мониторингын үткәру буенча Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балык Бистәсе шәһәр жирлеге җирле үзидарә органнары эшен камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Балык Бистәсе шәһәр жирлеге” үзидарәлек берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балык Бистәсе шәһәр жирлеге Советы КАРАР БИРӘ:

1. Законнардагы һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балык Бистәсе шәһәр жирлеге җирле үзидарә органнарының үзидарәлек норматив хокукий актларындағы үзгәрешләр мониторингын үткәру турында күшымта итеп бирелә торган Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балык Бистәсе шәһәр жирлеге җирле үзидарә органнарына:

үзләренең нормалар ижат итү (эшләү) эшчәнлегендә әлеге каарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянырга;

курсәтелгән Нигезләмәне үтәү очен җаваплы затлар билгеләргә;

җаваплы затлар итеп билгеләнгән үзидарәлек хезмәткәрләренең вазыйфа инструкцияләренә (курсәтнамәләренә) тиешле үзгәрешләрне кертергә.

3. Каарны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балык Бистәсе шәһәр жирлегенең тубәндәге адрес буенча урнашкан махсус мәгълүмат стендында: Татарстан Республикасы, Балык Бистәсе районы, Балык Бистәсе штп., Ленин урамы, 48А һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының <http://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында һәм <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге “Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталы”ында урнаштырырга.

4. Әлеге каар рәсми басылып чыккан көненнән соң ун көн узгач үз көченә керә.

5. Каарның үтәлешенә контролълек итүне үземнен жаваплылыкта калдырам.

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Балык Бистәсе шәһәр җирлеге башлыгы

И.Р. Тажетдинов

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Балык Бистәсе шәһәр җирлеге
Советының 2019 елның 8 июлендәге
5-1 номерлы каары белән расланды

**Законнардагы һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе
муниципаль районы Балык Бистәсе шәһәр җирлеге үзидарә
органнарының үзидарәлек норматив хокукий актларындагы
үзгәрешләр мониторингын үткәрү турында
Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Элеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балык Бистәсе шәһәр җирлеге үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән үзидарәлек норматив хокукий актларының хокук куллану мониторингын гамәлгә ашыру тәртибен тәгаенли (алга таба – норматив хокукий актлар мониторингы).

2. Законнардагы һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балык Бистәсе шәһәр җирлеге үзидарә органнарының үзидарәлек норматив хокукий актларындагы үзгәрешләр мониторингы үзидарә органнары тарафыннан үзләренең вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашырылучы үзидарәлек актларын кабул итү (бастырып чыгару), үзгәртү яисә көчен югалтуын тануны (гамәлдән чыгаруны) тәэмин итү өчен мәгълүмат жыйнау, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күз алдында тота.

3. Мониторинг Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балык Бистәсе шәһәр җирлеге үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

4. Җирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль район Советы аппаратының юридик булеге һәм үзидарәлек берәмлекенең башка җирле үзидарә органнары белән элемтәдә торып хезмәттәшлек итәләр.

5. Мониторинг үткәрү өчен Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балык Бистәсе шәһәр җирлеге үзидарә органнарында жаваплы затлар билгеләнә.

6. Мониторинг үткәрүнен максатлары булып тора:

федераль һәм республика законнарына яраклаштыру максатларында үзидарәлек актларын кабул итүдә, үзгәртүдә һәм көчен югалтуын тануда ихтыяжны ачыклау;

үзидарәлек актларындагы коллизияләрне, каршылыклар һәм кимчелекләрне, хокукий җайга салуда кабатлауларны бетерү;

җирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэмин итү;

үзидарәлек актларындагы коррупциягә (ришвәтчелеккә) җирлек тудыручы факторларны ачыклау;

кирәк булмаган (актуальлеген югалткан) яки практикада кулланылмаучы

үзидарәлек актларын яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллануның нәтижәлелеген күтәрү, үзидарәлек актларын тормышка ашыруның нәтижәлелеген төшерүче факторларны ачып бири;

жирле үзидарә органнарының тиндәшле бүлекчәләре тарафыннан үзидарәлек актларының үтәлүенә контролъне гамәлгә ашыруга булышлык итү;

нормалар эшләү (ижат итү) процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үзгәрешләрне жыйнауны, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүне үз эченә ала:

Россия Федерациясенең конституциячел законнары, федераль законнары һәм бүтән закон актларындағы;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте каарлары, башкарма хакимиятнең федераль органнары норматив хокукий актлары, федераль дәрәҗәдәге законнарга ярдәмче бүтән норматив хокукий актларындағы;

Татарстан Республикасы законнары һәм бүтән норматив хокукий актларындағы;

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балык Бистәсе шәһәр жирлеге Уставындағы, үзидарәлек актларындағы.

8. Мониторингны үткәрүгә нигез булып тора:

федераль һәм республика закон актларына үзгәрешләр керту;

хокукий жайга салуның билгеле бер өлкәсендә үзидарәлек актларын куллануга анализ;

прокуратура органнары хәбәре (мәгълуматы);

гаммәви мәгълүмат чараларының үзидарәлек актларының житешсезлекләре яки аларны камилләштерү зарурлығы турында хәбәре;

гражданнарының, юридик затлар, шул исәптән жәмәгать, фәнни, хокук яклау һәм бүтән оешмаларның, индивидуаль эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының үзидарәлек актларының камил булмавы хакында мөрәжәгатләре, шул исәптән үз эченә алган;

Татарстан Республикасы үзидарәлек норматив хокукий аклар регистрына кертелгән үзидарәлек актларына карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлығы тарафыннан үткәрелгән хокукий экспертиза бәяләмәсен;

аларны үткәрүгә вәкаләтле затларның үзидарәлек актларына тиешле тәртиптә әзерләнгән коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләрен;

жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелүче конференцияләр, семинарлар, халық тыңлаулары, жәмәгатьчелек фикер алышулары һәм башка чараларның йомгаклау документларын.

II. Мониторингны үткәрү тәртибе

9. Жирле үзидарә органнары мониторингны үзләренең компетенциясендәге мәсьәләләр буенча әлеге Нигезләмәнен 5 пунктында курсәтелгән жаваплы затлар белән үзара элемтәдә (хезмәттәшлектә) үткәрәләр.

Мониторингны үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәkle мәгълуматны соратып алдырырга, Татарстан Республикасы, Россия Федерациясе субъектларының бүтән муниципаль берәмлекләре тәжрибәсе өйрәнелергә, бүтән эш формалары файдаланылырга мөмкин.

10. Мониторинг анализ ярдәмендә гамәлгә ашырыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актларга;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларга дәгъва белдерү турындагы эшләр буенча хөкем актларына (хөкем гамәленә);

прокурор илтифат итүе (реакциясе) актларына.

11. Мониторингны үткәрү формалары:

1)тармак мониторингы – эшчәнлекнең билгеле бер өлкәсендә норматив хокукий актларны қуллану турында мәгълумат алу өчен гамәлгә ашырылуучы мониторинг;

2)нокталы (урынлы) мониторинг – конкрет норматив хокукий актны яисә аның бер өлешен қуллану турында мәгълумат алу өчен гамәлгә ашырылуучы мониторинг;

3) оператив мониторинг – норматив хокукий актларның гамәлдә булуларының беренче елы дәвамында қулланылулары турында мәгълумат алу өчен гамәлгә ашырылуучы мориторинг.

12. Мониторингны, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлауны, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелүче нормалар булдыру эшенең нәтижәләрен беркетүне (билгеләүне) гамәлгә ашыру максатларында үзидарәлек норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла, алар жирле үзидарә органнарында үзидарәлек норматив хокукий актлары реестрын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллек органы карапы нигезендә алыш барылалар.

13. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен мәгълумати системаларының автоматлаштырылган сервислары файдаланыла (аларның операторлары белән контрактлар, килешүләр төзу белән бәйле күрсәтелгән мөмкинлек булганда), алар тәэмин итә:

“Консультант плюс” мәгълумати системасында контрольгә куелган закон һәм бүтән норматив хокукий актлардагы үзгәрешләр турында мәгълуматның керүен;

“Консультант плюс” мәгълумати системасының хокукий жайга салуның тиндәшле өлкәләре буенча яңалыклар ленталарының мәгълуматы керүен;

Үзидарәлек актларының законнарга ачыкланган туры килмәүләре турында “Кодекс” мәгълумат компаниясенең “Төбәк законнары аналитигы” автоматлаштырылган мәгълумати системасының мәгълуматы керүен.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында бүтән мәгълумати системалар сервислары файдаланылырга мөмкин.

14. Әлеге Нигезләмәнең 10 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән үзидарәлек хокукий актларын кабул итүне (бастырып чыгаруны), үзгәрту яисә көчен югалтуын тануны (гамәлдән чыгаруны) тәэмин итү өчен мониторингны

гамәлгә ашырганда үзидарәлек актларын куллану практикасы түрүндагы мәгълүмат түбәндәгө критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирек һәм законлы мәнфәгатыләрен үтәү;

үзидарәлек актларын кабул итү (бастырып чыгару) зарурлығы тәгаенләнгән күбрәк юридик көчкә ия норматив хокукый актларның булуы;

муниципаль актны бастырып чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен үтәү;

үзидарәлек актында коррупциячел факторларның булуы;

хокукый җайга салуда ижтимагый мәнәсәбәтләрнең тулылығы;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хаталарның булуы;

үзидарәлек актын кулланганда аның нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

үзидарәлек хокукый актын кулланганда урынсыз яки нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмаулар);

норматив хокукый актларны куллану практикасының булуы;

норматив хокукый актларны бертөрле куллану практикасының юклығы;

үзидарәлек актын аңлату мәсьәләләре буенча гаризаларның булуы (саны) һәм эчтәлеге;

мөрәжәгать итүчеләрнен (гариза бирүчеләрнен) үзидарәлек акты тарафыннан җайга салынган мәнәсәбәтләр белән бәйле таләпләрен канәгатыләндерү (канәгатыләндерүне кире кагу) түрүнда закон көченә кергән хөкем актларының булуы (саны) һәм аларны кабул итүнен нигезләре.

15. Мониторинг нәтижәләре буенча федераль һәм республика законнарының муниципаль актлар үзгәрешләрен китереп чыгаручы үзгәрүләре беленгән очракта жирле үзидарә органнары тарафыннан:

үзидарәлек актына үзгәрешләр кертү, үзидарәлек актының көчен югалтуын тану, яца үзидарәлек акты кабул итү түрүнде үзидарәлек актларының тиндәшле проектлары эшләнә;

үзидарәлек актларын күбрәк юридик көчкә ия актлар белән тәңгәллеккә китерүгә юнәлтелгән бүтән төрле чараплар күрелә.

16. Федераль һәм республика законнарына муниципаль актларга үзгәрешләр кертү зарурлығын китереп чыгара торган үзгәртүләр керткән очракта мониторинг федераль яки республика актын бастырып чыгарган мизгелдән соң 30 көн дәвамында үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә гражданнарның, юридик затлар, индивидуаль эшмәкәрләрнен, дәүләт хакимије органнарының, муниципаль берәмлекләрнен вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгатыләре, шулай ук прокуратура мәгълүматы (хәбәре), “Россия Федерациясе прокуратурасы түрүнда” федераль законда билгеләнгән срокларда каралучы прокурор илтифаты актларыннан гайре, нигез булган очракта мониторинг алар кергән көннән соң 30 көн дәвамында гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторингны үткәру нәтижәләре хакында мөрәжәгать иткән затка хәбәр ителә.

Ерак перспективада көченә керүче федераль һәм республика закон актларының үзгәрешләре ачыкланган очракта жирле үзидарә органнарының норма булдыру эшчәнлеге планнарына тиндәшле төзәтмәләр түрүнде

тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләре тормышка ашыру

17. Мониторинг нәтижәләре буенча үзидарәлек акты проектын эшләү һәм кабул итү тиндәшле федераль һәм (яки) республика актын, әлеге Нигезләмәнен 16 пунктының оченче абзацында күрсәтелгән очрактан гайре, үзгәрту вакытыннан соң ике айдан да артык булмаган срока үткәрелә.

18. Мониторингны үткәргә жаваплы затлар ай саен хисап аеннан соң килүче айның 5 нче числовыннан да соңармыйча жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында мониторинг нәтижәләре турында хисап тоталар.

18.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүматлар) үз эченә алырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүматны;
мониторинг үткәрүне башкаручылар турында мәгълүматны;
мониторинг үткәрү периоды (чоры) турында мәгълүматны;
хокукый җайга салу предметына, мониторингны үткәрү нигезенә кыскача характеристиканы.

18.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүматлар) үз эченә алырга мөмкин:

хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүматны;
үзидарәлек актларына үзгәрешләр керту буенча һәм (яки) яңаларын кабул итүнең зарурлығы, үзидарәлек актларын гамәлдән чыгару турында рекомендацияләрне (тәкъдимнәрне);

хокук мөнәсәбәтләренең тиндәшле өлкәсендә хокукый җайга салуны камилләштерүгә юнәлтелгән мониторинг йомгакларына нигезләнгән бүтән нәтижәләр һәм тәкъдимнәрне.

19. Мониторинг нәтижәләре буенча яңа кабул ителгән үзидарәлек актлары законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасы үзидарәлек норматив хокукый актлары регистрына керту очен жибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга керту очен анда булмаган мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган үзидарәлек актлары жибәрелә.

20. Мониторинг нәтижәләре буенча нормалар булдыру процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

21. Мониторингны үткәргә һәм хокуклар булдыру эшчәнлеге очен жаваплы затлар мониторингны оештыру очен, шулай ук жирле үзидарә органнары карамагындагы хокукый җайга салуның тиндәшле өлкәсендә үзидарәлек актларын федераль һәм республика законнарына үзвакытында яраклаштыру очен персональ (шул исәптән дисциплинар тәртиптә) жаваплы булалар.

22. Мониторинг йомгаклары буенча тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зиян китергән гамәлләр (гамәл кылмаулар) очен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплы була.

